

Teza: zwrot wydatków pokrzywdzonego.

Podstawę zasądzenia zwrotu wydatków na rzecz pokrzywdzonego stanowi, stosowany odpowiednio w postępowaniu dyscyplinarnym art. 627 k.p.k.

sygn. akt WO-137/20 r. Warszawa, 7 lipca 2021

POSTANOWIENIE

Wyższy Sąd Dyscyplinarny

Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący : **S WSD Krzysztof Górecki - sprawozdawca**

Sędziowie : **S WSD Karolina Szal**

S WSD Sławomir Pilipiec

Protokolant : Piotr Ciepiński

obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 12 ust.1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu zażalenia obwinionego na pkt III orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 23 marca 2021 r., sygn. akt: WO-137/20

na posiedzeniu w dniu 7 lipca 2021 r.

1. zmienia pkt III orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie z dnia 23 marca 2021 r., sygn. akt: WO137/20 w ten sposób, że otrzymuje on brzmienie:

„III. zasądza od Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. na rzecz obwinionego koszty obrony przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym OIRP w W. w sprawie D 148/19 w kwocie 840 (osiemset czterdzieści) zł oraz od Krajowej Izby Radców Prawnych koszty obrony

w postępowaniu odwoławczym w sprawie WO – 137/20 kwocie 840 (osiemset czterdzieści) zł

2. koszty postępowania zażaleniowego ponosi Krajowa Izba Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIRP uznał zażalenie pełnomocnika pokrzywdzonego za zasadne.

Zgodnie z art. 68 ust. 5 ustawy o radcach prawnych pokrzywdzonym jest osoba, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone postępowaniem radcy prawnego. Z kolei z art. 87 §1 w zw. art. 88 §1 k.p.k., stosowanymi na podstawie art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, wynika, że strona inna niż obwiniony może ustanowić pełnomocnika, w osobie adwokata, radcy prawnego lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazane w dalszej części uzasadnienia przepisy procedury karnej są powoływane w ramach ich odpowiedniego stosowania w zakresie nieuregulowanym ustawą o radcach prawnych.

Wydatki związane z ustanowieniem pełnomocnika z wyboru pokrywa na wstępie pokrzywdzony (art. 620 k.p.k.). Stanowią one uzasadniony wydatek strony (art. 616 §1 pkt 2 k.p.k k.p.k.) W oparciu o art. 627 k.p.k., w przypadku orzeczenia skazującego zasądza się od obwinionego zwrot wydatków. Wskazany przepis kodeksu postępowania

karnego odnosi się do oskarżyciela posiłkowego. W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, odpowiednie stosowanie tej regulacji, wobec niewystępowania oskarżyciela posiłkowego w radcowskim postępowaniu dyscyplinarnym, nakazuje zasądzenie zwrotu wydatków pokrzywdzonemu. Różnica jest bowiem tylko taka, że w postępowaniu karnym pokrzywdzony może występować jako „oskarżyciel posiłkowy”, zaś na gruncie ustawy o radcach prawnych nazywany jest wprost „pokrzywdzonym”.

Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, zwrot wydatków na rzecz pokrzywdzonego nie mieści się w kategorii kosztów postępowania dyscyplinarnego, o których mowa w art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych. Koszty tam określone dotyczą wydatków okręgowych izb i Krajowej Izby Radców Prawnych z tytułu funkcjonowania samorządowego wymiaru sprawiedliwości w związku z postępowaniem dyscyplinarnym. Ponoszą je ostatecznie, w zależności od wyniku sprawy, obwiniony bądź samorząd. Dlatego też zwrot wydatków na rzecz pokrzywdzonego nie wchodzi do limitu ryczałtowego, określonego w uchwale KRRP nr 86/IX/2015 z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości ryczałtowych kosztów postępowania dyscyplinarnego, wydanej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 70⁶ ust. 3 ustawy o radcach prawnych. Natomiast podstawę zasądzenia zwrotu wydatków na rzecz pokrzywdzonego stanowi, stosowany odpowiednio, wskazany art. 627 k.p.k.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie widzi też podstaw do tego, by różnicować zasądzanie zwrotu wydatków z tytułu ustanowienia pełnomocnika dla pokrzywdzonego od tego, czy mamy do czynienia z pełnomocnikiem z wyboru, czy z urzędu. Status zawodowy radców prawnych, ich rola w wymiarze sprawiedliwości, ranga zawodu zaufania publicznego, istnienie własnych norm deontologicznych nakazujących dbanie o godność zawodu uzasadniają konsekwentne przyjęcie zasady zwrotu poniesionych wydatków osobom pokrzywdzonym postępowaniem ukaranego radcy prawnego.

Przeszkodą w orzekaniu o zwrocie kosztów ustanowienia pełnomocnika z wyboru, nie może być sam brak przepisów określających, jak należy ustalać koszty postępowania dyscyplinarnego i w oparciu o jakie kryteria miarkować ich wysokość. Wprawdzie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie nie stanowi bezpośrednio o kosztach postępowania dyscyplinarnego i nie określa stawek wynagrodzenia za prowadzenie spraw dyscyplinarnych, ale przepis §20 tego rozporządzenia przewiduje, że wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju. Zgodnie zaś z §15 ust. 1 tego rozporządzenia wysokość wynagrodzenia ustala się z uwzględnieniem stawek minimalnych wskazanych w tej regulacji.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny w orzeczeniu z dnia 23 marca 2021 r. podzielił wskazane wyżej zapatrywania i, zmieniając orzeczenie OSD, zasądził na rzecz obwinionej zwrot kosztów obrony w postępowaniu odwoławczym w kwocie 840 zł. Natomiast pominął, podniesione w odwołaniu, żądanie zasądzenia także kosztów obrony w postępowaniu przed Sądem dyscyplinarnym I instancji.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego brak podstaw, by w takiej sytuacji nie przyznać obwinionemu także zwrotu kosztów obrony przed OSD.

Zgodnie z art. 626 k.p.k. o kosztach orzeka w takim przypadku sąd I instancji, sąd odwoławczy oraz referendarz sądowy.

Mając to na względzie Wyższy Sąd Dyscyplinarny dokonał zmiany zaskarżonego postanowienia i uzupełnienia orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego KIRP w Warszawie z dnia 23 marca 2021 r., sygn. akt D 55/17 o koszty obrony z zastosowaniem - jako najbardziej zbliżonych charakterem - stawek minimalnych za prowadzenie spraw karnych.